

**WOJEWODA
ŚWIĘTOKRZYSKI**

Kielce, dnia 23 lipca 2025 r.

Znak: PSZ.IV.9521.2.2.2025

**SANATORIUM UZDROWISKOWE "NIDA-ZDRÓJ"
SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ
ul. Gen. F. Rzewuskiego 9
28-100 Busko-Zdrój**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 10 d ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t. j. Dz. U. 2024, poz. 44 ze zm.), § 19 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (t. j. Dz. U. 2007, nr 230, poz. 1694 ze zm.), jak również art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t. j. Dz. U. 2020, poz. 224) w dniach 4, 9-10 czerwca 2025 r. została przeprowadzona kontrola problemowa organizatora turnusów rehabilitacyjnych pn.: Sanatorium Uzdrowiskowe „NIDA-ZDRÓJ” Sp. z o. o., ul. Gen. F. Rzewuskiego 9, 28-100 Busko-Zdrój. Kontrolę przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w składzie:

- Ewa Kasperkiewicz - inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu kontrolującego, na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 446/2025, znak: PSZ.IV.9521.2.2.2025 z 3.06.2025 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia,
- Ewelina Sornat - inspektor wojewódzki, na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr 445/2025, znak: PSZ.IV.9521.2.2.2025 z 3.06.2025 r. wydanego z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.

Zgodnie z § 21 ust. 2 ww. rozporządzenia, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzący kontrolę przekazuje wnioski i zalecenia zmierzające do ich usunięcia odpowiednio ośrodkowi lub organizatorowi turnusów rehabilitacyjnych.

Przedmiot i zakres kontroli obejmował w szczególności stwierdzenie prawidłowości realizacji turnusów rehabilitacyjnych organizowanych przy udziale środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podstawie oceny ich przebiegu z uwzględnieniem

programów turnusów, doboru kadry oraz miejsca realizacji tych turnusów, biorąc pod uwagę rodzaje turnusów oraz rodzaje niepełnosprawności lub dysfunkcji albo schorzeń uczestników tych turnusów. Kontrolą objęto turnusy organizowane w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia przeprowadzania kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie zostało ocenione pozytywnie z uchybieniami.

Ustalenia oraz szczegółowa ocena zostały zawarte w informacji o wynikach kontroli. Z uwagi na stan faktyczny stwierdzony w podmiocie kontrolowanym przedstawiam poniżej wnioski i zalecenia.

W trakcie kontroli stwierdzono uchybienia:

1. Niepoprawna weryfikacja wyboru ośrodka lub organizatora turnusu w odniesieniu do 7 uczestników badanych turnusów rehabilitacyjnych.

Analiza akt kontrolnych wykazała, że organizator zakwalifikował do udziału w turnusach rehabilitacyjnych 7 uczestników z takimi niepełnosprawnościami jak: 11-I (inne schorzenia w tym: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, choroby układu krwiotwórczego i inne) - [REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED] oraz 03-L (zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu) - [REDACTED]

Organizator oraz ośrodek, w którym turnusy były organizowane nie posiadali uprawnień do przyjmowania osób niepełnosprawnych z ww. dysfunkcjami.

Zalecenie :

Zgodnie z § 13 cyt. rozporządzenia organizator turnusów rehabilitacyjnych odpowiada za dobór uczestników, prawidłową realizację programów turnusów oraz miejsce ich realizacji, uwzględniając rodzaj niepełnosprawności lub schorzenia albo dysfunkcji uczestników. Opinia Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Biura Pełnomocnika Rządu Do Spraw Osób Niepełnosprawnych z dnia 13.09.2012 r., znak: BON-II-52341-90-2-EK/12 wskazuje, że: „(...) podstawą wyboru przez osobę niepełnosprawną ośrodka i organizatora turnusu oraz weryfikacji wyboru dokonanego przez osobę niepełnosprawną są przede wszystkim te dysfunkcje lub schorzenia, z powodu których dana osoba została uznana za niepełnosprawną (a zatem najistotniejsze są informacje zawarte w orzeczeniu o niepełnosprawności), a w drugiej kolejności – informacje o dysfunkcjach lub schorzeniach określone we wniosku lekarskim (...)”. Nie oznacza to jednak, że można dowolnie dobierać schorzenia i dysfunkcje w zależności od tego, co jest łatwiejsze, dogodniejsze, bowiem MPiPS zaznacza, że „(...) przy dokonywaniu wyboru (oraz weryfikacji tego wyboru) najistotniejsze jest ustalenie, która z dysfunkcji lub schorzeń ma istotny wpływ na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, w następnej kolejności ustalenie, z powodu których dysfunkcji (schorzeń) dana osoba wymaga rehabilitacji (...)”. Dopiero wówczas, gdy okaże się, że schorzenia występujące w orzeczeniu o niepełnosprawności, wniosku lekarskim i innych dokumentach dot. stanu zdrowia potencjalnego uczestnika turnusu, które nie są objęte zawiadomieniem o wpisie

do rejestru organizatorów/ośrodków i jednocześnie nie mają istotnego wpływu na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, możliwe jest odstąpienie od uwzględniania tych schorzeń przy dalszej weryfikacji. **Jest to możliwe wyłącznie wówczas, gdy schorzenia takie nie są zawarte w § 2 ust. 2 cyt. rozporządzenia**, na co także zwraca uwagę MPiPS w powołanej powyżej opinii, tj.: „(...) nie ma wymogu aby przy wyborze ośrodka i organizatora turnusu pod uwagę brane były wszystkie dysfunkcje czy też schorzenia wymienione w orzeczeniu o niepełnosprawności i wniosku lekarskim. **Przy weryfikacji wyborów turnusów dokonywanych przez wnioskodawców należy brać pod uwagę rodzaje dysfunkcji i schorzeń wymienione w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694)**”. Należy bowiem pamiętać, iż w przypadku tych dysfunkcji ośrodek musi spełniać określone, bardzo szczegółowe warunki wymienione w rozporządzeniu w sprawie turnusów rehabilitacyjnych.

W celu prawidłowego oraz zgodnego z uprawnieniami jednostki kontrolowanej doboru uczestników turnusu rehabilitacyjnego i miejsca realizacji tego turnusu, w trakcie dalszej działalności zaleca się przeprowadzanie poprawnej i wnikliwej weryfikacji wyboru ośrodka i organizatora turnusu rehabilitacyjnego. W szczególności istotnym aspektem jest zbadanie, która z dysfunkcji lub schorzeń potencjalnego uczestnika turnusu rehabilitacyjnego ma istotny wpływ na funkcjonowanie tej osoby w środowisku zewnętrznym, w następnej kolejności ustalenie, z powodu których dysfunkcji (schorzeń) osoba ta wymaga rehabilitacji. Ma to priorytetowe znaczenie w prawidłowym doborze uczestników turnusu oraz stanowi podstawę do tego, aby turnus zorganizowany był profesjonalnie, a osoby niepełnosprawne w nim uczestniczące osiągnęły maksimum korzyści w zakresie szeroko rozumianej rehabilitacji. Kwalifikując daną osobę niepełnosprawną na turnus rehabilitacyjny nie można z dokumentów dotyczących stanu zdrowia dowolnie dobierać schorzeń i dysfunkcji w zależności tylko od tego, co jest zgodne z posiadanymi uprawnieniami. Należy wziąć pod uwagę aktualnie dominujące dysfunkcje (czyli te mające wpływ na funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku zewnętrznym, z powodu których osoby te wymagają rehabilitacji) potencjalnego uczestnika i dopiero wówczas gdy są to schorzenia objęte zawiadomieniem o wpisie do rejestru zakwalifikować ją na stosowny turnus rehabilitacyjny. Wobec powyższego, występujące w orzeczeniu o stopniu niepełnosprawności, wniosku lekarskim i innych dokumentach dot. stanu zdrowia osoby niepełnosprawnej i jednocześnie nie objęte zawiadomieniem o wpisie do rejestru organizatorów/ośrodków informacje o dysfunkcjach (schorzeniach) można pominąć w procesie weryfikacji wyboru jedynie wtedy, gdy organizator przed zakwalifikowaniem osoby niepełnosprawnej na turnus, uzyska pisemne potwierdzenie tej osoby lub dodatkowy dokument świadczący o fakcie, iż nie jest to dysfunkcja dominująca oraz, że rehabilitacja powinna być skierowana na inne schorzenie. **Przy czym należy pamiętać, iż dotyczy to wyłącznie schorzeń, które nie są zawarte w § 2 ust. 2 rozporządzenia MPiPS z 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.)**. Oznacza to, iż organizator przed potwierdzeniem możliwości uczestniczenia danej osoby niepełnosprawnej w wybranym przez nią turnusie, powinien wziąć pod uwagę wszystkie rodzaje niepełnosprawności wymienione w ww. przepisie prawa i kwalifikować na turnus

wyłącznie osoby niepełnosprawne, których dysfunkcje mieszczą się w zakresie uprawnień posiadanych przez organizatora i ośrodek, bowiem w przypadku tych dysfunkcji ośrodek musi spełniać określone, bardzo szczegółowe warunki.

2. Rozbieżności w zakresie liczby osób niepełnosprawnych biorących udział w turnusach rehabilitacyjnych w odniesieniu do danych zawartych w Informacji dla wojewody za rok 2024 o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych.

Analiza akt kontrolnych wykazała, że organizator w okresie objętym kontrolą zorganizował 8 turnusów rehabilitacyjnych usprawniająco - rekreacyjnych, stacjonarnych, w których uczestniczyły osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON. W ww. turnusach uczestniczyły 284 osoby niepełnosprawne korzystające z dofinansowania ze środków PFRON. Z informacji o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych złożonej przez organizatora do tut. Urzędu w dn. 23.01.2025 r. wynika, iż w roku 2024 podmiot kontrolowany zorganizował 8 turnusów rehabilitacyjnych, w których udział wzięło 285 osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków PFRON. Wobec powyższego wystąpiła rozbieżność w odniesieniu do liczby osób niepełnosprawnych korzystających z dofinansowania ze środków PFRON, które wzięły udział w turnusach rehabilitacyjnych zorganizowanych przez Spółkę w 2024 r.

Zalecenie:

W dalszej działalności zaleca się sporządzanie rocznej informacji dla wojewody za dany rok o zorganizowanych turnusach rehabilitacyjnych w sposób prawidłowy, zgodny ze stanem faktycznym.

Przekazując powyższe wnioski i zalecenia, uprzejmie proszę o **poinformowanie Wojewody Świętokrzyskiego, o ich wykonaniu lub o przyczynach ich niewykonania.** Powyższą informację należy złożyć na piśmie **w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.**

Jednocześnie nadmieniam, iż w myśl § 21 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694 ze zm.) ośrodek lub organizator **może zgłosić na piśmie umotywowane zastrzeżenia w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosków i zaleceń.** Zastrzeżenia zgłasza się w podanym wyżej terminie, licząc od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Józef Bryk
Wojewoda Świętokrzyski

(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

w protokole dokonano wyłączenia jawności danych osobowych na podstawie art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U. z 2022r. poz. 902) w interesie osób fizycznych. Zakres wyłączenia : imiona i nazwiska osób fizycznych. Wyłączenia jawności dokonał: Za-ca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia.